

Útdráttur

Hér verður greint frá tveimur rannsóknum á skoðunum á blekkingum. Í rannsókn 1 var lagður spurningalisti fyrir 40 háskólanema, 20 konur og 20 karla. Spurningalistinn var sá sami og notaður var í rannsókn The Global Deception Research Team (2006) á skoðunum fólks á hegðun lygara. Þátttakendur voru beðnir um að gefa til kynna hvort þeir teldu mismunandi yrtar og óyrtar vísbendingar tengjast lygum. Að auki voru þeir spurðir hversu líklega þeir töldu mismunandi einstaklinga til að ljúga, hversu oft fólk lygi og hversu góða þeir töldu sjálfa sig og aðra í greina lygar. Niðurstöður voru bornar saman við niðurstöður rannsóknar The Global Deception Research Team (2006) með það í huga að skoða hvort Íslendingar höfðu svipaðar skoðanir á hegðun lygara og fólk annars staðar í heiminum. Helstu niðurstöður voru þær að íslenskir þátttakendur höfðu sömu staðalmyndir af hegðun lygara og fólk frá öðrum löndum. Töldu þeir að lygarar horfðu minna en vanalega í augu viðmælenda, að fólk væri taugaóstyrkt þegar það lýgur, að lygarar snertu eða klóruðu sér meira en vanalega og breyttu oft en vanalega um líkamsstöðu. Þá töldu þátttakendur að dæmigerður einstaklingur lygi tæplega sjö sinnum í viku og að bæði þeir og aðrir gætu greint um fimm lygar af tíu. Í rannsókn 2 var notast við svör karlkyns þátttakenda úr rannsókn 1 og þau borin saman við svör 20 íslenskra lögregluþjóna. Lagður var sami spurningalisti fyrir lögregluþjóna og notaður var í rannsókn 1. Sett var fram sú tilgáta að skoðanir hópanna á efðinu væru svipaðar. Niðurstöður studdu tilgátuna og höfðu lögregluþjónar því svipaðar skoðanir á hegðun lygara og háskólanemar.

Abstract

In this paper beliefs about deception were investigated. In study 1 a questionnaire, which was originally used by The Global Deception Research Team (2006) in their study on beliefs about cues to deception, was administered to 40 university students, 20 males and 20 females. Participants were asked if they thought that different verbal and nonverbal cues were related to deception. They were also asked how likely they thought that different individuals were to lie, how often people lie and how good they thought themselves and others were at detecting lies. Results were compared to results from The Global Deception Research Team (2006) in order to see if Icelandic participants had the same stereotypes about lying as people from around the world. Participants in this study did have the same stereotypes about liars as people from other countries. They thought that when people lie they avert gaze, are nervous, touch or scratch themselves and shift their posture more than usual. Participants thought that a typical person lies about seven times a week and that they and others could detect about five lies out of ten. In study 2 the same questionnaire was administered to 20 police officers and their results were compared to results from male participants in study 1. It was hypothesized that police officers would have similar beliefs about cues to deception as the students. The results supported this hypothesis and police officers therefore have the same stereotypes about liars as university students.